

Danskernes skattebetaling

Den tredje gruppe på arbejdsmarkedet

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
1. Nøgletal om danskernes skattebetaling	4
Personskatteprovenuet runder 640 mia. kr.	5
Flere borgere får overskydende skat tilbage	9
Borgerne efterlever i høj grad skattereglerne.....	11
Flest fejl med fradrag for rejseudgifter	13
2. Den tredje gruppe på arbejdsmarkedet.....	14
Borgernes tilknytning til den tredje gruppe	15
Flest honorarmodtagere i den tredje gruppe.....	17
Hver anden er også traditionel lønmodtager	19
Kontrol på digitale arbejdsplatforme.....	23
Måltrettet vejledning til den tredje gruppe	26

Indledning

5,2 mio. skattepligtige borgere i Danmark bidrager til finansieringen af det danske velfærdssamfund. I 2021 betalte de tilsammen godt 640 mia. kr. i personskatter. Provenuet fra personskatterne udgør mere end halvdelen af det samlede årlige skatte- og afgiftsprovenu på 1.200 mia. kr.

Skattestyrelsen understøtter, at borgerne betaler de korrekte skatter til tiden. Det skal være trygt og nemt for borgerne at betale deres skat. Det sikrer Skattestyrelsen ved at have effektive vejlednings- og kontroltiltag integreret i alle dele af skattebetalingen.

Danskernes skattebetaling er en årligt tilbagevendende publikation, der sætter fokus på borgernes skattebetaling. Det gøres i to dele – faste nøgletal og et udvalgt tema.

I nøgletallene præsenteres udviklingen i borgernes skattebetaling for indkomstårene fra 2017 til 2021. Det gælder provenu fra forskellige skattearter, borgernes præcision i skattebetalingen og deres regelefterlevelse.

I temaet rettes fokus på den såkaldte ”tredje gruppe” på arbejdsmarkedet, der ikke har en traditionel tilknytning til arbejdsmarkedet som enten lønmodtagere eller selvstændigt erhvervsdrivende.

Temaet introducerer den tredje gruppes karakteristika og præsenterer Skattestyrelsens kontrol og vejledning af denne særlige gruppe af skatteydere.

1

Nøgletal om danskernes skattebetaling

Over halvdelen af de samlede skatter og afgifter kommer fra personskatter

54 %

Personskatteprovenuet udgør 54 pct. af det samlede skatte- og afgiftsproveneru.

Flere danskere har overskydende skat end tidligere

3,5 mio.

I 2021 havde 3,5 mio. borgere overskydende skat. Det er godt 200.000 flere end i 2017.

Flere danskere havde fejl i håndværkerfradraget

41 %

41 pct. af borgerne lavede fejl i deres registrering af håndværkerfradraget i 2020.

2

Den tredje gruppe på arbejdsmarkedet

Flest honorar-modtagere i den tredje gruppe

266.000

I 2021 havde 266.000 borgere beskæftigelse inden for den tredje gruppe. Over 80 pct. af dem var honorarmodtagere.

Stigende restskat i den tredje gruppe

40.000 kr.

Den tredje gruppe havde i gennemsnit en restskat på knap 40.000 kr. i 2021. Det er en stigning på 10.000 kr. siden 2019.

Høj træfprocent i kontroller af arbejdsplatforme

95 %

Skattestyrelsen har fundet fejl i 95 pct. af de gennemførte kontroller af borgere på digitale arbejdsplatforme siden 2020.

Nøgletal om danskernes skattebetaling

1

Personskatteprovenuet runder 640 mia. kr.

Hvert år betaler borgerne i Danmark forskellige typer af personskatter af deres indkomst, fx bund- og topskat samt arbejdsmarkedsbidrag. Personskatterne er den største indtægtskilde for den danske stat.

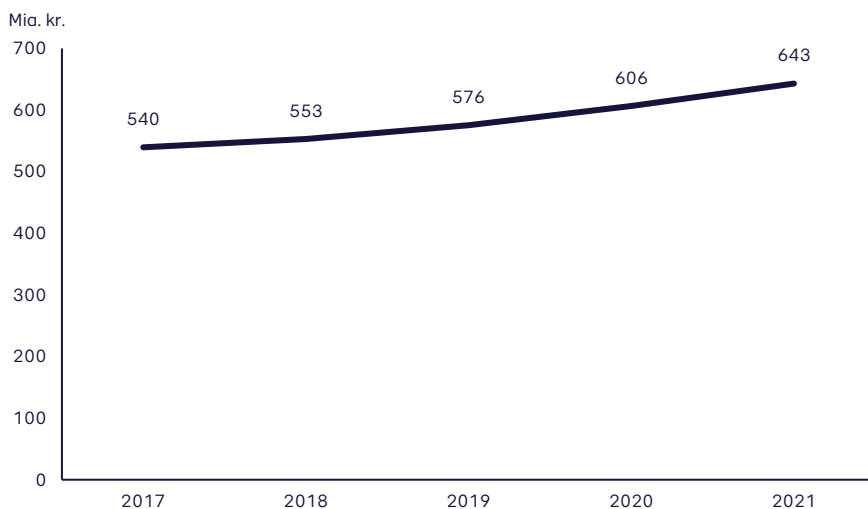
I 2021 udgjorde det samlede personskatteprovenu godt 640 mia. kr. Det er over halvdelen af det samlede skatte- og afgiftsprovenu på omkring 1.200 mia. kr., der årligt bliver indbetalt til statskassen.

Siden 2017 er personskatteprovenuet steget med over 100 mia. kr. Alene fra 2019 til 2021 steg provenuet med over 67 mia. kr., hvilket udgør to tredjedel af stigningen.

54%

Andel af skatte- og afgiftsprovenu
 Personskatteprovenuet udgør 54 pct. af det samlede skatte- og afgiftsprovenu.

Figur 1. Udvikling i personskatteprovenu 2017-2021

Kilde: Skatteministeriet.

Provenuet følger den generelle fremgang i den økonomiske udvikling i samfundet. Når flere kommer i beskæftigelse, eller lønningerne på arbejdsmarkedet stiger, så øges skattegrundlaget og indkomstskatterne også.

Udviklingen i danskernes skattebetaling de seneste år skyldes især, at borgerne fik mulighed for at få udbetalt indefrosne feriemidler i 2020 og 2021. Det var et politisk tiltag for at holde gang i økonomien og afdæmpe de negative effekter som følge af covid-19. Indkomstskatterne fra udbetalingen af de udbetalte feriemidler udgjorde i 2020 og 2021 knap 35 mia. kr.

De statslige indkomstskatter er den største post i danskernes skattebetaling og udgjorde knap 307 mia. kr. i 2021. Provenuet fra de statslige indkomstskatter er steget med godt 15 mia. kr. fra 2019 til 2020 og med yderligere knap 13 mia. kr. fra 2020 til 2021, *jf. tabel 1*.

Bundskatten betales af alle skattepligtige borgere med en indkomst, der overstiger personfradraget. Provenuet fra bundskatten udgjorde omtrent halvdelen af de statslige indkomstskatter i 2021. Bundskatteprovenuet steg fra godt 143 mia. kr. i 2019 til knap 160 mia. kr. i 2021, *jf. tabel 1*. Det er en stigning på 11 pct. i en periode, hvor der samtidig har været en faldende sats på bundskatten som kompensation for kommunale skatteforhøjelser.

Topskatten betales af borgere, der har skattepligtig indkomst, som overstiger topskattegrænsen. Borgerne skal betale 15 pct. i topskat af den indkomst, der overstiger topskattegrænsen. Siden 2017 er topskattegrænsen hævet fra 479.600 kr. til 544.800 kr. efter arbejdsmarkedsbidrag er fratrukket. Det samlede provenu fra topskatten har været nogenlunde stabilt siden 2017 og lå i 2021 på 20 mia. kr., *jf. tabel 1.*

Det stigende bidrag fra topskatten kan blandt andet skyldes, at lønningerne har fulgt fremgangen i samfundsøkonomien samt udbetalingen af indefrosne feriemidler, som har betydet en større samlet indtægt for mange borgere i 2020 og 2021. Omkring 520.000 borgere betalte topskat i 2021 mod 480.000 borgere i 2019.

Alle borgere med tilknytning til arbejdsmarkedet betaler et bidrag på 8 pct. af al arbejdsindkomst. Dette kaldes arbejdsmarkedsbidrag. Det gælder fx løn, honorarer, feriepenge eller overskud af selvstændig virksomhed. I modsætning til andre typer af skatter betales der ikke arbejdsmarkedsbidrag af overførselsindkomster. Provenuet fra arbejdsmarkedsbidrag er løbende steget siden 2017. I 2021 udgjorde arbejdsmarkedsbidrag godt 110 mia. kr., hvilket er en stigning på knap 10 mia. kr. siden 2019, *jf. tabel 1.*

Tabel 1. Samlet personskatteprovenu, 2017-2021

Mia. kr. (løbende priser)	2017	2018	2019	2020	2021
Samlet personskatteprovenu	539,5	553,1	575,6	606,3	642,9
Statslige indkomstskatter	259,2	269,5	278,9	294,0	306,8
- Bundskat	111,3	126,9	143,4	151,6	159,8
- Topskat	17,5	17,5	17,6	18,8	20,2
- Udligningsskat	0,2	0	0	0	0
- Sundhedsbidrag	19,2	9,7	0	0	0
- Begrænset skattepligtige	2,6	2,6	2,3	2,3	2,4
- Ejendomsværdiskat	14,2	14,5	14,8	15,0	14,2
- Arbejdsmarkedsbidrag	94,2	98,3	100,8	106,3	110,4
Kommunale indkomstskatter mv.	236,9	239,3	247,6	263,0	277,9
Kirkeskat	6,4	6,4	6,6	7,0	7,3
Aktieskat	27,3	28,2	30,3	29,9	36,1
Pensionsbeskatning	7,9	7,9	8,0	8,0	7,8
Øvrige indkomstskatter	1,8	1,8	4,2	4,5	7,0

Anm.: Øvrige indkomstskatter indeholder statslig og kommunal dødsboskat, skat fra virksomhedsordningen, grøn check mm. Kategorien Kirkeskat er medtaget for at synliggøre alle personlige indkomstskatter til stat, kommune og kirke. Det bemærkes, at kategorien ikke indgår i nationalregnskabsopgørelsen af de samlede skatteindtægter.
Kilde: Skatteministeriet.

De kommunale indkomstskatter er den næststørste post i det samlede personskatteprovenu og udgjorde knap 278 mia. kr. i 2021. Provenuet har generelt været stigende fra 2017, men den største stigning skete fra 2019 til 2020, hvor provenuet steg med over 15 mia. kr. Fra 2020 til 2021 steg provenuet med yderligere knap 15 mia. kr., *jf. tabel 1.* Det skyldes dels en mindre stigning i de kommunale skattesatser på tværs af landet og dels kommunale skatteindtægter fra udbetalingen af indefrosne feriemidler.

Skatteprovenuet fra aktieindkomst afhænger af størrelsen på udbytte, gevinster og tab fra handlen med værdipapirer. Borgere med aktieindkomst op til 56.500 kr. (i 2021) skal betale aktieskat på 27 pct. af indkomsten. Aktieindkomst der- over beskattes med 42 pct. Provenuet fra aktieskatten er steget med knap 6 mia. kr. fra 2019 til 2021, *jf. tabel 1*.

Det stigende provenu fra aktieskat skyldes, at flere borgere har investeret deres penge i aktier og andre værdipapirer de seneste år. Aktiemarkederne blev kun kortvarigt negativt ramt under covid-19, og i 2021 har de danske aktiekurser ge- nerelt været stigende. Det betyder, at borgerne samlet set har tjent penge på en- ten salg af aktier eller udbytte fra aktierne, hvoraf der skal betales aktieskat.

Pensionsbeskatningsprovenuet har i perioden fra 2017 til 2021 ligget stabilt på omkring 8 mia. kr. årligt, *jf. tabel 1*.

Langt størstedelen af det årlige personskatteprovenu stammer fra de statslige og kommunale indkomstskatter. De udgjorde henholdsvis 48 pct. og 43 pct. af det samlede personskatteprovenu i 2021, *jf. figur 2*. De resterende 9 pct. af per- sonskatteprovenuet opkræves i kirkeskat, aktieindkomstskat, pensionsbeskat- ning og øvrige indkomstskatter.

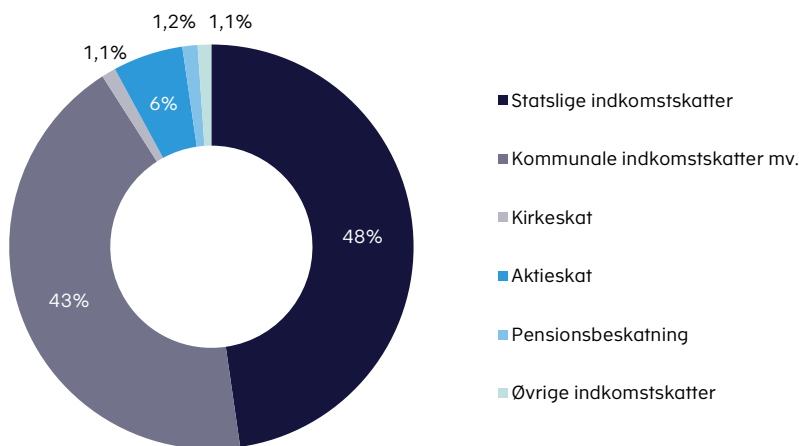
Der er ikke de store udsving i fordelingen igennem årene. Siden 2019 er andelen af provenuet fra de statslige indkomstskatter faldet med 0,9 procentpoint, der er fordelt ud på de andre skattearters andele.

91 %

Indkomstskatter

De statslige og kommunale ind- komstskatter udgjorde tilsammen 93 pct. af det samlede personskattepro- venu i 2021.

Figur 2. Personskatteprovenu fordelt på skattearter, 2021

Anm.: Figuren summer til mere end 100 på grund af afrundinger.
Kilde: Skatteministeriet.

Antallet af skattepligtige borgere er steget støt siden 2017. Fra 2017 til 2021 er antallet af skattepligtige borgere steget med knap 60.000. I 2021 bidrog knap 5,2 mio. skattepligtige borgere til statskassen, *jf. tabel 2*.

Samtidig er den gennemsnitlige skattebetaling per borger steget med næsten 19.000 kr. fra 2017 til 2021. I 2021 bidrog borgerne i gennemsnit med knap 124.000 kr. i skattebetaling, *jf. tabel 2*.

Tabel 2. Antal skattepligtige og gennemsnitlig årlig skattebetaling, 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Antal skattepligtige (1.000 personer)	5.135	5.152	5.175	5.175	5.194
Gennemsnitlig skattebetaling (kr.)	105.070	107.361	111.237	117.156	123.786

Kilde: Skattestyrelsen og Skatteministeriet.

Flere borgere får overskydende skat tilbage

Alle borgere modtager hvert år en årsoppgørelse. Det er en oversigt over borgerens indkomstgrundlag, fradrag og samlede skattebetaling fra det forgangne år. På årsoppgørelsen fremgår det, om borgerne har betalt den korrekte skat i forhold til oplysningerne på forskudsoppgørelsen. Har borgeren betalt for lidt i skat, skal borgeren betale en restskat. Er der derimod betalt for meget, udbetales den overskydende skat.

Forskudsoppgørelsen er borgerens skattebudget for det kommende år. Gennem vejledningsindsatser gør Skattestyrelsen løbende borgerne opmærksomme på vigtigheden af at tilpasse forskudsoppgørelsen, når der sker ændringer i deres skatteforhold. Skattestyrelsen har de seneste år under covid-19 særligt haft fokus på de områder, hvor mange borgeres skattebetaling ændrede sig. Det gælder fx kørselsfradraget, der for mange borgere har ændret sig som følge af flere hjemmearbejdsdage.

Siden 2017 har flere borgere med simple skatteforhold, fx lønmodtagere, pensionister og SU-modtagere, haft overskydende skat og fået penge tilbage. Antallet af borgere med overskydende skat er steget fra omkring 3,3 mio. i 2017 til over 3,5 mio. i 2021, *jf. tabel 3*.

I 2021 var der 4,3 mio. borgere med simple skatteforhold. For denne gruppe modtager Skattestyrelsen automatisk mange af borgerens skatteoplysninger direkte fra tredjeparter såsom arbejdsgivere, banker og pensionskasser. I langt de fleste tilfælde er det begrænset, hvad den enkelte borger selv skal oplyse eller foretage af ændringer i forhold til deres skat, *jf. boks 1*.

Antallet af borgere med en restskat er samtidig faldet med over 100.000 fra knap 760.000 i 2017 til 650.000 i 2021, *jf. tabel 3*. Det er på trods af, at mange borgere havde ændrede skatteforhold på grund af covid-19.

3,5 mio.

Borgere med overskydende skat
I 2021 havde over 3,5 mio. borgere overskydende skat på deres årsoppgørelse.

Tabel 3. Borgere med simple skatteforhold og overskydende eller restskat, 2017-2021

Tusinde personer	2017	2018	2019	2020	2021
Antal borgere med overskydende skat	3.301	3.295	3.432	3.476	3.533
Antal borgere med restskat	757	794	763	676	650

Kilde: Skattestyrelsen.

I takt med at flere borgere har overskydende skat, bliver der også udbetalt et større beløb i overskydende skat. I 2017 blev der udbetalt godt 14 mia. kr. i overskydende skat, mens der i 2021 blev udbetalt godt 17 mia. kr., *jf. tabel 4*. Det betyder, at borgerne i gennemsnit har fået godt 500 kr. mere tilbage i 2021, end de gjorde i 2017.

Det samlede beløb i restskat er steget fra godt 3,5 mia. kr. i 2017 til knap 5 mia. kr. i 2021, *jf. tabel 4*. Udviklingen følger dog ikke det faldende antal borgere med restskat. Det betyder, at borgere med restskat i 2021 havde knap 2.600 kr. mere i restskat, end borgere havde i 2017.

Tabel 4. Restskat og overskydende skat i alt, 2017–2021

Mia. kr. (løbende priser)	2017	2018	2019	2020	2021
Overskydende skat	14,2	13,5	15,0	15,8	17,1
Restskat	3,6	3,8	3,0	4,0	4,8
I alt	17,8	17,4	18,1	19,8	21,8

Anm.: Summen kan afvige på grund af afrundede tal.
 Kilde: Skattestyrelsen.

Der kan være mange årsager til, at der de seneste år har været en stigning i den samlede overskydende skat og restskat. Blandt andet kan ændringer i borgernes job- eller boligsituation have ændret skatteforholdene i forhold til tidligere.

De seneste år har desuden været påvirket af covid-19, som for mange har betydet flere hjemmearbejdsdage og dermed et lavere kørselsfradrag eller et lavere fradrag for rejseudgifter. Desuden har borgerne i løbet af 2020 og 2021 haft mulighed for at få udbetalt indefrosne feriemidler, som kan have betydning for borgernes skattebetaling. Den forhøjede indtægt kan for nogle borgere have betydet et højere beskæftigelsesfradrag i løbet af året eller betydet, at flere har krydset topskattegrænsen.

Boks 1. Sådan er tallene for restskat og overskydende skat opgjort

Alle tal og data, der danner grundlag for analysen om borgernes restskat og overskydende skat i perioden 2017 til 2021, er indhentet fra borgere med enkle skatteforhold, fx lønmodtagere, pensionister og SU-modtagere, hvor Skattestyrelsen automatisk får mange af borgernes skatteoplysninger direkte fra tredjeparter såsom arbejdsgivere, banker og pensionskasser.

I 2021 udgjorde borgere med simple skatteforhold 4,3 mio.

Borgere med mere komplicerede skatteforhold, fx selvstændige erhvervsdrivende og borgere med udlandsforhold, indgår ikke i analysen.

Alle oplysninger er indhentet primo maj efter det pågældende indkomstår.

Årsopgørelsen er dynamisk, da det er muligt at foretage ændringer tre år tilbage i tiden.

Borgerne efterlever i høj grad skattereglerne

Skattestyrelsen har siden indkomståret 2006 gennemført stikprøvekontroller af borgernes efterlevelse af skattereglerne. Formålet er at afdække borgernes evne og vilje til at følge reglerne for skattebetaling, *jf. boks 2*. Undersøgelserne viser, at langt de fleste borgere efterlever skattereglerne. Alligevel er der risiko for fejl, ligesom nogle få begår grove fejl eller bevidst forsøger at snyde med skattebetalingen.

I undersøgelserne af borgernes regelefterlevelse inddeler Skattestyrelsen fejl i to typer; simple fejl og grove fejl. Simple fejl begås uagtsomt og kan fx skyldes misforståelser. Grove fejl begås groft uagtsomt eller forsætligt og kan være strafbare.

Undersøgelserne af borgernes regelefterlevelse indgår i Skattestyrelsens arbejde med at identificere særligt risikofyldte områder, hvor der ofte bliver begået fejl eller snydt, og hvor vejlednings- og kontrolarbejdet skal styrkes.

Fra 2019 er der foretaget en metodeændring i undersøgelsen af borgernes regelefterlevelse af skattereglerne, da der ikke længere er en bagatelgrænse for fejl i undersøgelsen. Det betyder, at flere fejl afdækkes i undersøgelsen, som dermed giver et mere retvisende billede af regelefterlevelsen, *jf. boks 3*. Det betyder også, at det kan se ud som om, at borgerne begår flere fejl, selvom det blot er udtryk for, at Skattestyrelsen nu også registrerer fejl af mindre beløb end tidligere.

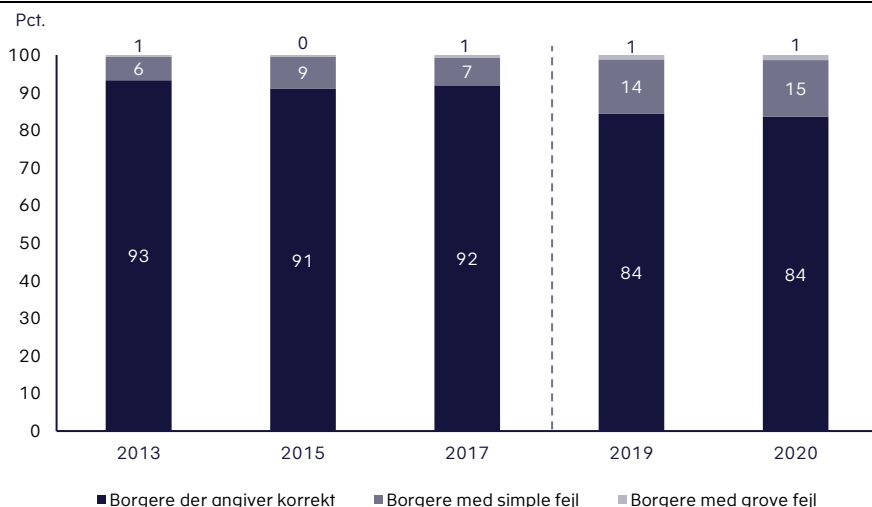
Skattestyrelsens undersøgelser viser, at borgernes regelefterlevelse er på et højt niveau. Andelen af borgere, som efterlever skattereglerne, har konstant været over 84 pct. siden 2013, *jf. figur 3*.

Den høje regelefterlevelse skyldes i høj grad, at knap 92 pct. af skatteoplysningerne i årsoppgørelsen indberettes automatisk til Skattestyrelsen fra tredjeparter, som fx arbejdsgivere, banker og pensionselskaber.

84 %

Regelefterlevelse
I 2020 efterlevede knap 84 pct. af borgerne skattereglerne.

Figur 3. Udviklingen i borgernes regelefterlevelse, 2013-2020

Anm.: Den stiplede linje angiver, at der fra 2019 og frem er foretaget en metodeændring, hvor bagatelgrænsen er blevet afskaffet. Samtidig er undersøgelsen gået over til at være en årlig undersøgelse frem for hvert andet år.

Kilde: Skattestyrelsen.

Fra 2017 til 2020 er den samlede andel af borgere, der begår fejl, steget fra godt 7 pct. til omkring 16 pct., jf. figur 3. Skattestyrelsen vurderer, at op mod 5 procentpoint af stigningen kan skyldes, at flere borgere registreres med fejl, fordi der ikke længere opereres med en bagatelgrænse. Den resterende del af stigningen kan tilskrives en stigende tendens til særligt at begå simple fejl.

Boks 2. Sådan måler Skattestyrelsen borgernes regelefterlevelse

Borgernes regelefterlevelse måles ved at kontrollere en stikprøve af tilfældigt udvalgte skatteydere. Ved kontrollen gennemgås borgerens skattemæssige forhold, eventuelle fejl registreres og rettes, og borgerens vilje og evne til at angive korrekt vurderes. Idet der alene måles på borgernes evne til at angive korrekt, er det ikke undersøgt, hvorvidt tredjepartsplysninger er korrekte. Således vil en borger, hvis årsopgørelse udelukkende består af låste felter, som er angivet af tredjeparter, blive registreret som, at borgeren har efterlevet skattereglerne. At have efterlevet skattereglerne forudsætter således ikke en aktiv handling fra borgerens side.

Afhængigt af antallet og karakteren af fejlen vurderes det, om borgeren har forsøgt at efterleve reglerne eller omgå reglerne med vilje. Fx vil en borger, der har taget for lille et fradrag, og dermed snydt sig selv, blive vurderet som at have forsøgt at efterleve reglerne. Idet stikprøven er tilfældigt udvalgt, kan resultaterne af kontrollerne bruges til at estimere regelefterlevelsen for alle borgere og ikke blot de borgere, der blev kontrolleret i stikprøven.

Undersøgelsen omfatter ikke sort arbejde eller selvstændigt erhvervsdrivende. Informationer om regelefterlevelsen giver Skattestyrelsen indblik i, hvilke fejltypen der er hyppigst og hvilke forhold, der karakteriserer personer, der begår simple og grove fejl.

Boks 3. Bagatelgrænse

Skattestyrelsen har i tidligere regelefterlevelsundersøgelser opereret med en bagatelgrænse på 4.000 kr. I mellem 2017 og 2019-undersøgelsen afskaffede Skattestyrelsen bagatelgrænsen, hvilket har medført et ændret administrationsgrundlag for regelefterlevelsundersøgelserne. Formålet med afskaffelsen af bagatelgrænsen har været at sikre en mere præcis opgørelse af borgernes regelefterlevelse.

Ændringen har alt andet lige har medvirket til, at fejlprocenten er steget i forhold til tidligere undersøgelser. Af stigningen i fejlprocenten på 8 procentpoint fra 2017 til 2019, vurderes op mod 5 procentpoint at skyldes afskaffelsen af bagatelgrænsen.

Flest fejl med fradrag for rejseudgifter

Da årsopgørelsen åbnede i 2020, mødte borgerne langt færre felter end tidligere. Det skyldes, at Skattestyrelsen lancerede den skræddersyede årsopgørelse, hvor borgerne kun får vist felter, som Skattestyrelsen vurderer, er relevante for den enkelte. Tidligere fik alle borgere vist 66 felter på årsopgørelsen, hvoraf en stor del ikke var relevante for størstedelen af borgerne. I 2020 var listen prioriteret til den enkelte borger, og de har som hovedregel adgang til seks åbne felter.

Med det nye tiltag bliver årsopgørelsen mere overskuelig for borgerne. Samtidig skal det også være med til at mindske risikoen for brugen af forkerte felter eller forsøg på at snyde sig til fradrag, som borgerne ikke er berettiget til.

Den seneste undersøgelse af regelefterlevelsen fra 2020 viser, at borgerne typisk begik fejl med fradrag for udgifter til rejser, håndværkere samt kørsel til og fra arbejde i 2019, *jf. tabel 5*. Det er felter, som de fleste borgere har åbne på deres årsopgørelse.

Tabel 5. Felter på årsopgørelsen hvor der hyppigst er fejl, 2020

Fejltypen	Fejlprocent
Frdrag for rejseudgifter (rejsefradrag)	60 pct.
Udgifter med servicefradrag (håndværkerfradrag)	41 pct.
Befordringsfradrag (kørselsfradrag)	39 pct.

Kilde: Skattestyrelsen.

60 pct. af de borgere, som indberettede i feltet fradrag for rejseudgifter, begik fejl i 2020, *jf. tabel 5*. Frdraget indbefatter kost og logi i forbindelse med arbejdsrejser, hvor det ikke er muligt at rejse frem og tilbage hver dag. Anvendelsen af frdraget bygger på en individuel vurdering. Fx havde en borger med faste døgnvagter otte kilometer fra egen bopæl, anvendt rejsefradraget uden at leve op til hverken midlertidighedskriterie, da ansættelsen ikke var tidsbegrænset, eller afstandskriteriet da arbejdsstedet var for tæt på bopælsadressen.

41 pct. begik fejl med håndværkerfradraget i 2020, *jf. tabel 5*. Det er en stigning på 9 procentpoint i forhold til i 2019. Håndværkerfradraget gælder for arbejds-løn i forbindelse med grønne håndværksydelser og ikke for materialer. Fx havde en husejer fratrukket udgifter til nye vinduer og ikke kun den fradragsberettigede arbejds-løn.

39 pct. af de borgere, som indberettede kørselsfradrag, begik i 2020 fejl, *jf. tabel 5*. Kørselsfradraget kan anvendes, når borgere har mere end 24 km til og fra arbejde. Fx viste en kontrol af kørselsfradraget hos en borger, at der blev indberettet fradrag for flere arbejdsdage, end borgeren kunne indsende bevis for.

Høje fejlprocenter kan indikere, at reglerne kan være komplicerede og svære at gennemskue, eller at nogle borgere fristes til at omgå dem, når de selv kan angive oplysninger i de åbne felter. Derfor har Skattestyrelsen øget både kontrol og vejledning på de tre ovennævnte områder de seneste år.

60 %

Fejl med fradrag for rejseudgifter
60 pct. begik fejl med angivelsen for rejsefradrag i 2020.

Den tredje gruppe på arbejdsmarkedet

2

Borgernes tilknytning til den tredje gruppe

De fleste borgere i Danmark har en traditionel tilknytning til det danske arbejdsmarked, hvor de enten er lønmodtagere eller selvstændigt erhvervsdrivende. Mellem disse to grupper er der en gruppe af borgere med mere utraditionelle beskæftigelsesformer, som betegnes *den tredje gruppe*.

Gennem de seneste år er der opstået en række nye beskæftigelsesformer, der giver nye muligheder for at modtage indkomst, fx gennem arbejdsplatforme eller indkomst fra aktiviteter på sociale medier, e-sport eller lignende. Dertil kommer personer, som hele tiden har tilhørt den tredje gruppe, fx freelancere, kunstnere, konsulenter og oplægsholdere.

Den tredje gruppe kan opdeles i tre undergrupper:

- *Honorarmodtagere* dækker over personer, der får udbetalt et vederlag (B-indkomst) for personligt arbejde, fx freelancere, influencere eller bestyrelsesmedlemmer. Personer, der har en selvstændig virksomhed og får udbetalt honorarer hertil, indgår ikke i denne gruppe. De vil i stedet være at finde blandt opstartsvirksomheder eller selvstændige.
- *Ikke-erhvervs mæssig virksomhed* dækker over personer, der udfører aktiviteter i tråd med at være selvstændig, men hvor formålet ikke er at opnå et overskud. Det er fx en billedkunstner eller smykkedesigner, der i fritiden har åbent i butikken et par gange om ugen for salg af deres produkter. Hobbyvirksomheder, som fx dele af dyrepasning og opdræt mv., indgår dog ikke i gruppen.
- *Opstartsvirksomhed* dækker over personer, der er ved at etablere sig som selvstændige. I den kategori findes blandt andet nye iværksættere, som maksimalt har et overskud eller underskud på 100.000 kr. inden for en treårig periode.

Figur 4. Eksempler på personer i den tredje gruppe

De nye typer af beskæftigelsesformer kan give en række udfordringer for både borgerne i den tredje gruppe og Skattestyrelsen. For borgerne betyder det, at indberetning af indkomsten ikke nødvendigvis sker gennem virksomhederne, som de ofte vil være vant til som lønmodtagere. Det er nemlig borgernes eget ansvar at oplyse og sikre den korrekte skattebetaling til Skattestyrelsen. For borgerne i den tredje gruppe betyder det, at de, i modsætning til lønmodtagere, i høj grad selv skal sikre, at deres indkomst og fradrag er indberettet.

Skattestyrelsen er ansvarlig for at vejlede borgerne i reglerne for fx modtagelse af honorarer fra arbejdsplatforme eller udbetaling af indkomst fra influenceropgaver. Det skal sikre, at borgerne i den tredje gruppe husker at indberette til tiden og indberetter korrekt. For Skattestyrelsen betyder det også, at kontrolarbejdet løbene tilpasses de nye beskæftigelsesformer.

Boks 4. Sådan er den tredje gruppe opgjort

Tallene i temaafsnittet er baseret på udtræk af borgernes skatteoplysninger fra perioden 2017 til 2021. Det betyder, at en borger kan have været en del af den tredje gruppe i mere end de 5 år, som analysen strækker sig over.

Borgere i den tredje gruppe følger Skattelovrådets definition og afgrænsning i rapporten *Den tredje gruppe på arbejdsmarkedet delrapport I* fra marts 2019.

For at undgå overlap kan borgerne kun indgå i én ud af de tre kategorier, selvom de har indkomst, som kan placere dem i flere kategorier. Udsøgningen er rangeret som følgende 1) opstartsvirksomheder, 2) honorarmodtagere og 3) ikke-erhvervs-mæssig virksomhed.

For alle tre grupper gælder, at borgeren kan have haft anden indkomst, fx løn- eller overførselsindkomst, i løbet af året samtidig med at have indkomst i den tredje gruppe.

Flest honorarmodtagere i den tredje gruppe

I 2021 udgjorde den tredje gruppe omkring 266.000 borgere. Det svarer til 5 pct. af de 5,2 mio. skattepligtige borgere, *jf. tabel 6*. Selvom der har været små udsving, har andelen af skattepligtige borgere i den tredje gruppe været stabil siden 2017. Det må dog formodes, at der er sket et skifte internt i den tredje gruppe, hvor de nye beskæftigelsesformer fylder mere.

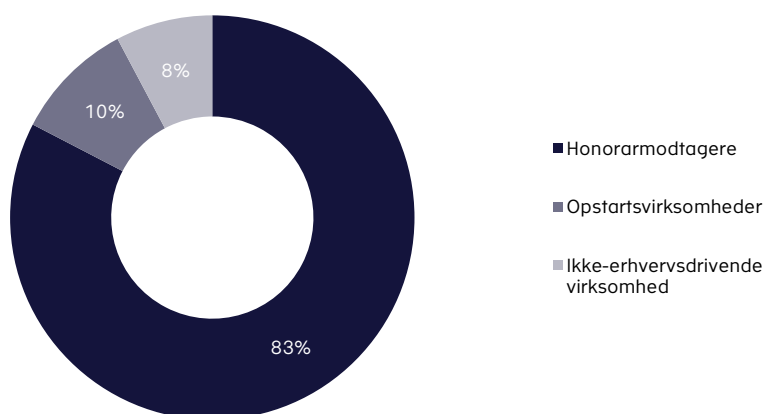
Tabel 6. Skattepligtige borgere og andelen i den tredje gruppe, 2017-2021

Tusinde personer	2017	2018	2019	2020	2021
Skattepligtige i alt	5.135	5.152	5.175	5.175	5.194
- Den tredje gruppe	260	269	302	248	266
Andel af skattepligtige i den tredje gruppe	5,1 %	5,2 %	5,8 %	4,8 %	5,1 %

Kilde: Skattestyrelsen.

Honorarmodtagere udgør langt størstedelen af borgerne i den tredje gruppe. Med knap 220.000 borgere udgjorde honorarmodtagere omkring 83 pct. af alle i den tredje gruppe i 2021, *jf. figur 5*. Hver tiende i den tredje gruppe er borgere, der har etableret en opstartsvirksomhed, og endelig drev knap 8 pct. ikke-erhvervsdrivende virksomhed.

Figur 5. Gruppering i den tredje gruppe, 2021

Anm.: Summen af procenterne kan afvige fra 100 på grund af afrundinger.

Kilde: Skattestyrelsen.

Det er Skattestyrelsens erfaring, at de ovenstående opgørelser underestimerer antallet af borgere i den tredje gruppe. Det skyldes, at opgørelsen kun dækker over borgere, der har oplyst indkomst fra deres aktiviteter i den tredje gruppe. I forbindelse med kontrol af borgernes skattebetaling opdages der fx honorarmodtagere, som ikke har opgivet B-indkomst. Det kan blandt andet være fordi, borgeren ikke kender til reglerne eller bevidst forsøger at undgå dem.

Selvom antallet af borgere i den tredje gruppe har været stabilt siden 2017, har der været jævn udskiftning i borgerne, som er en del af gruppen. Samlet har over 700.000 borgere været en del af den tredje gruppe i et eller flere år siden 2017.

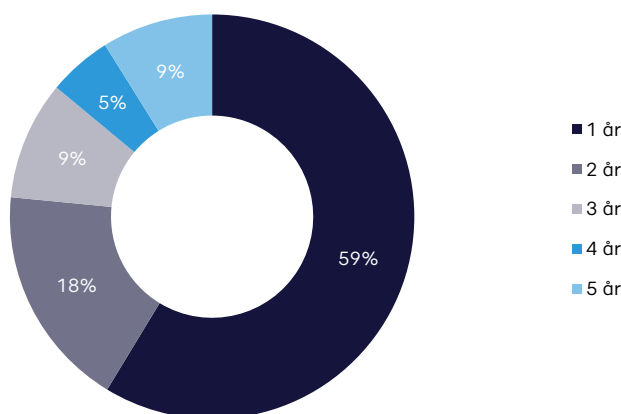
700.000

Langt de fleste i den tredje gruppe er kun en del af gruppen i en kortere periode. Næsten 60 pct. har kun haft skattepligtig indkomst inden for den tredje gruppe i ét år. Næsten hver tredje har været en del af den tredje gruppe i to til fire år, mens en lille gruppe på omkring hver tiende har været en del af den tredje gruppe i de fem år, opgørelsen dækker, *jf. figur 6*.

Borgere i den tredje gruppe

Fra 2017 til 2021 har over 700.000 borgere været en del af den tredje gruppe i et eller flere år.

Figur 6. Andelen af personer med et eller flere år i den tredje gruppe, 2017-2021

Anm.: Figuren er baseret på data om den tredje gruppe fra 2017 til 2021. Personerne kan derfor godt have været en del af den tredje gruppe i mere end de fem år.

Kilde: Skattestyrelsen.

Når borgerne ofte er en del af den tredje gruppe i en kortere periode, stiller det krav til, at Skattestyrelsen løbende vejleder gruppen for at sikre, at de betaler den korrekte skat.

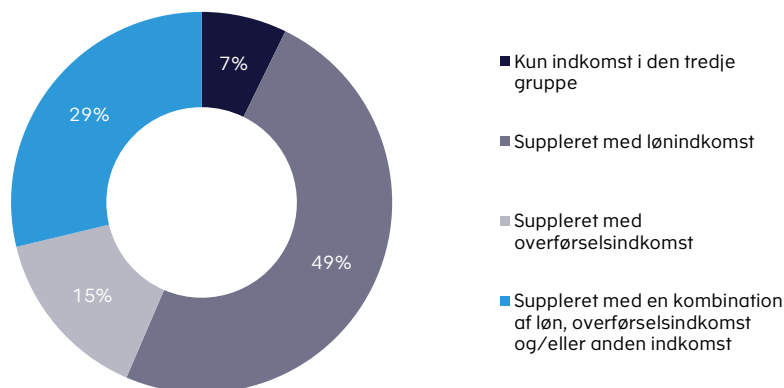
Hver anden er også traditionel lønmodtager

For de fleste i den tredje gruppe er indkomst fra honorarer, opstartsvirksomheden eller den ikke-erhvervsmæssige virksomhed et supplement til en anden indkomst i samme år.

Kun 7 pct. i den tredje gruppe havde i 2021 alene indkomst fra beskæftigelse i den tredje gruppe. Tæt på hver anden havde et mere traditionelt lønmodtagerforhold med lønindkomst i samme år som indkomsten i den tredje gruppe, mens 15 pct. modtog overførselsindkomst i samme år. Endelig havde knap 30 pct. af borgere i den tredje gruppe en kombination af både lønindkomst, overførselsindkomst samt indkomst fra eksempelvis honorar, *jf. figur 7*.

Fordelingen har ændret sig ganske lidt over årene, og billedet er derfor stort set det samme i 2021, som det var i 2017.

Figur 7. Indkomstkilde for den tredje gruppe, 2021

Kilde: Skattestyrelsen.

Sammenlignet med en traditionel lønmodtager er der mere, den tredje gruppe selv skal være opmærksomme på, når de indberetter oplysninger og tjekker deres årsopgørelse. I langt de fleste tilfælde vil oplysninger om eksempelvis indkomst fra et honorar blive indberettet fra virksomheden til Skattestyrelsen. Men der kan være tilfælde, hvor der bliver udbetalt honorarer, som ikke bliver indberettet af virksomheden.

Hvis virksomheden ikke indberetter indkomsten til Skattestyrelsen, bliver der ikke automatisk indeholdt skat og arbejdsmarkedsbidrag ved udbetaling af honoraret. Det er derfor borgeren selv, som har ansvaret for at oplyse honoraret som B-indkomst, så den korrekte skat og arbejdsmarkedsbidrag indbetales til Skattestyrelsen.

For at der kan beregnes den korrekte skat, skal borgerne huske, at de kan have ret til fradrag, og derfor også oplyse deres berettigede fradrag for udgifter i forbindelse med at udføre arbejdsopgaven, fx udgifter til kørsel eller rejser.

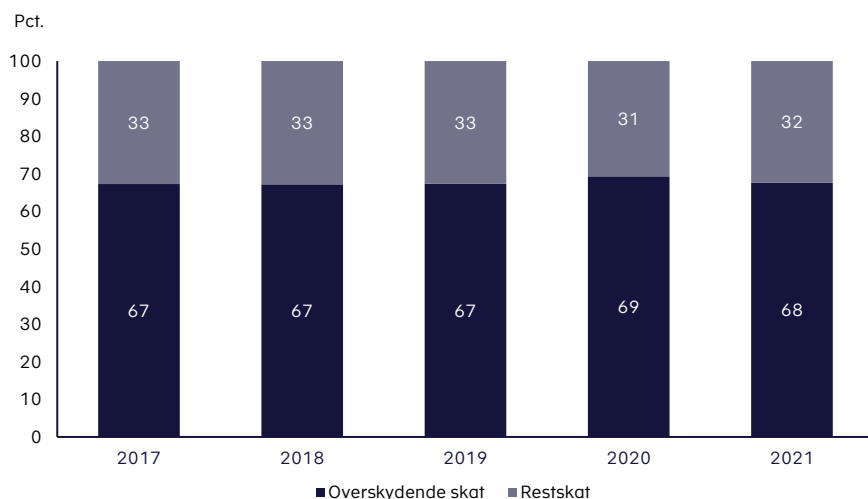
Når det er sikret, at der både er indtastet korrekte indkomstoplysninger og korrekte oplysninger om fradrag, kan borgerens skat udregnes og betales. Hvis der er tale om et lille beløb, kan det klares med en engangsbetaling med dankort.

Hvis der er tale om faste honorarer, kan borgeren vælge at skrive indkomst- og skatteoplysningerne ind på forskudsopgørelsen løbende i takt med indkomsten. Borgeren kan også oplyse en forventet B-indkomst på samme måde som med lønindkomst.

Det gælder både for borgere i den tredje gruppe, selvstændige og lønmodtagere, at oplysningerne på forskudsopgørelsen ikke opdateres, når indkomsten ændrer sig. Denne ændring vil først ske i forbindelse med årsopgørelsen, hvis Skattestyrelsen har modtaget oplysninger om borgerens indkomst fra tredjeparter – såsom arbejdsgivere. Borgerne kan derfor ende med en overskydende skat eller betale en restskat. Borgere i den tredje gruppe skal være særligt opmærksomme, da de har nogle ekstra pligter i forhold til lønmodtagere.

I 2021 havde omkring to ud af tre i den tredje gruppe overskydende skat, mens den sidste tredjedel havde restskat på deres årsopgørelse, *jf. figur 8*. Langt de fleste har dermed betalt for meget i skat, hvilket kan skyldes, at de fx har overvurderet deres indtægt i året eller først registreret et fradrag på årsopgørelsen. Det samme billede har tegnet sig siden 2017.

Figur 8. Andel af den tredje gruppe med overskydende skat eller restskat, 2017-2021

Anm.: For de fleste er der ikke tale om overskydende skat og restskat alene fra beskæftigelse i den tredje gruppe men af hele deres indkomst.
 Kilde: Skattestyrelsen.

Det kan tyde på, at en stor del af den tredje gruppe har svært ved at forudsige deres indkomst og oplyse de korrekte indkomstoplysninger på forskudsopgørelsen til Skattestyrelsen. De står derfor ofte med en restskat, når årsopgørelsen gøres op.

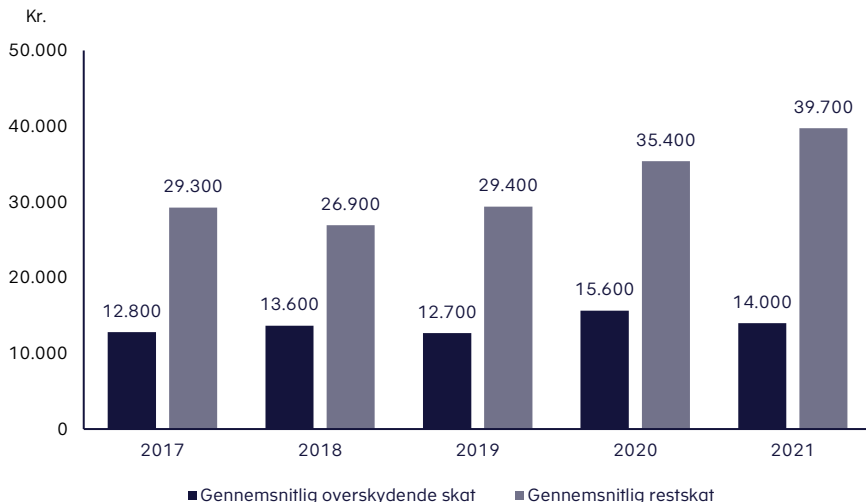
Borgerne i den tredje gruppe, som har en restskat, skal betale et langt større beløb end dem, som får overskydende skat tilbage. I 2021 skulle borgerne i den tredje gruppe i gennemsnit betale næsten 40.000 kr. i restskat, mens den overskydende skat i gennemsnit var knap 14.000 kr., *jf. figur 9*.

40.000 kr.

Gennemsnitlig restskat

Den tredje gruppe havde i gennemsnit en restskat på knap 40.000 kr. for indkomståret 2021.

Figur 9. Gennemsnitlig overskydende skat og restskat for den tredje gruppe, 2017-2021

Anm.: For de fleste er der ikke tale om overskydende skat og restskat alene fra beskæftigelse i den tredje gruppe men af hele deres indkomst.
 Kilde: Skattestyrelsen.

En del brancher, der normalt beskæftiger dele af den tredje gruppe, såsom musikere og foredragsholdere, har været udfordret af nedlukningerne som følge af covid-19. Det har betydet, at borgerne i disse dele af den tredje gruppe havde et meget usikkert indkomstgrundlag, herunder som følge af eksempelvis kompensationsordninger og har måske ikke løbende opdateret oplysningerne på forskudsopgørelsen. Det kan have medvirket til, at den tredje gruppe i gennemsnit skulle betale omkring 10.000 kr. mere i restskat i 2021, end de skulle i 2019, jf. figur 9.

Det er Skattestyrelsens erfaring, at jo mere kompleks en borgers skatteforhold er, jo større sandsynlighed vil der være for fejl og eventuelt restskat. Personer i den tredje gruppe vil derfor oftere være i risiko for at have restskat end lønmodtagere med simple skatteforhold.

Restskatten ender ikke i en større gæld til det offentlige

Den stigende restskat for borgerne i den tredje gruppe ser dog ikke ud til at sætte sig i borgernes evne til at betale den efterfølgende opkrævning fra Skattestyrelsen. Den tredje gruppe havde således en højere betalingsprocent af deres samlede opkrævede skat i 2021, end tilfældet var i 2017.

Det bakkes også op af en opgørelse af gælden til det offentlige fra Gældstyrelsen. Den tredje gruppe skyldte i gennemsnit knap 98.000 kr. til det offentlige ved udgangen af 2021 og tendensen har generelt været faldende siden 2017. Til sammenligning skyldte den gennemsnitlige borger i gennemsnit knap 115.000 kr. ved udgangen af 2021, og gælden har været svagt stigende siden 2017.

98.000 kr.

Gennemsnitlig gæld

I udgangen af 2021 havde borgerne i den tredje gruppe en gennemsnitlig gæld til det offentlige på under 100.000 kr. For den gennemsnitlige borger var beløbet næsten 115.000 kr.

Boks 4. Sådan er tallene opgjort

Tallene om overskydende skat og restskat for den tredje gruppe er indhentet på det første opgør af borgernes skattebetaling.

Det skal bemærkes, at der for de fleste ikke er tale om overskydende skat og restskat alene fra beskæftigelse i den tredje gruppe men af hele deres indkomst. Desuden er årsopgørelsen dynamisk, da det er muligt for borgerne at foretage ændringer i tidligere skatteoplysninger.

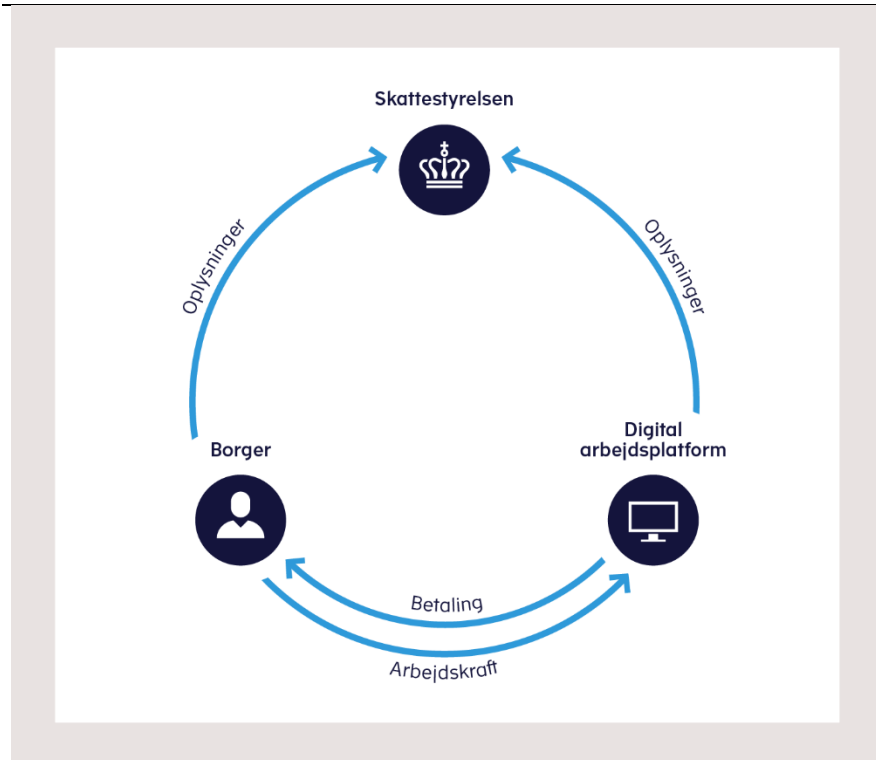
Opgørelsen af betalingsevne og gælden er ligeledes opgjort baseret på hele den tredje gruppes økonomi og skattebetaling. Dertil er gælden udsøgt pr. ultimo det respektive år og indeholder alene gæld til inddrivelse. Gælden til udenlandske kreditorer indgår ikke i opgørelsen. I beregning af gennemsnittet kan gælden på en given gældspost optræde flere gange, da der kan være flere skyldnere til samme gældspost.

Kontrol på digitale arbejdsplatforme

De seneste år er mange begyndt at udbyde deres arbejdskraft gennem såkaldte digitale arbejdsplatforme, der formidler køb og salg af tjenesteydelser som fx udbringning af mad eller rengøring i private hjem. Mange af dem bliver inkluderet i den tredje gruppe som enten honorarmodtagere eller selvstændige.

I januar 2020 fik Skattestyrelsen tilladelse til at indhente kontroloplysninger fra udvalgte arbejdsplatforme, der tilbyder tjenesteydelser i form af fx rengøring af private hjem eller udbringning af varer. Oplysningerne giver Skattestyrelsen mulighed for at kontrollere transaktioner mellem arbejdsplatformen og den enkelte borger i den tredje gruppe. På den måde kan Skattestyrelsen kontrollere, om borgerne har oplyst og betalt korrekt skat og eventuel moms af de indtægter, de har haft via platformene, *jf. figur 10*.

Figur 10. Kontrol af udbydere på digitale arbejdsplatforme

Kilde: Skattestyrelsen.

Skattestyrelsen kan fra sag til sag også få adgang til oplysninger om borgerens bankkonti, herunder kontoudskrifter, som kan sammenholdes med oplysningerne fra arbejdsplatformen i kontroløjemed.

Arbejdsplatformene tilbyder forskellige services, og derfor vil borgerens indtjening og udgifter til eksempelvis arbejdsredskaber eller køretøjer også variere. Borgere, der tilbyder transporttjenester, skal fx investere i varevogne eller lastbiler, mens der typisk ikke er store udgifter forbundet med at udbyde fx rengøringstjenester.

Skattestyrelsen modtager oplysninger fra meget forskellige typer af platforme. Det stiller store krav til kontrolarbejdet, da både borgernes indtægter via platforme og fradrag for udgifter skal kontrolleres.

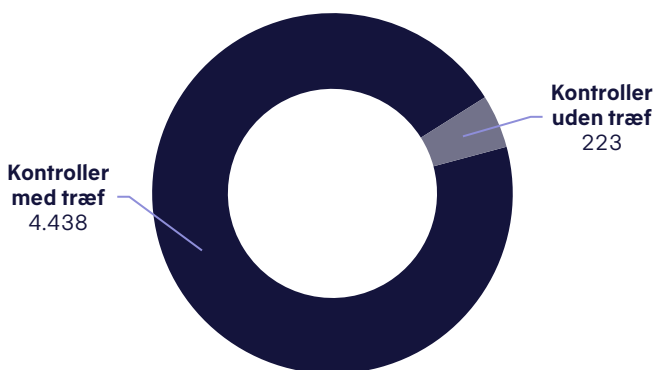
Siden Skattestyrelsen fik tilladelse til at indhente oplysningerne, er der gennemført knap 4.700 kontroller, som blev udtaget på baggrund af risiko og væsentlighed. Af disse er der fundet fejl og foretaget reguleringer i over 4.400 tilfælde, hvilket svarer til 95 pct, *jf. figur 11*.

95%

Træfprocent

Skattestyrelsen har fundet fejl i 95 pct. af kontrollerne af arbejdstagerne på digitale arbejdsplatforme siden 2020.

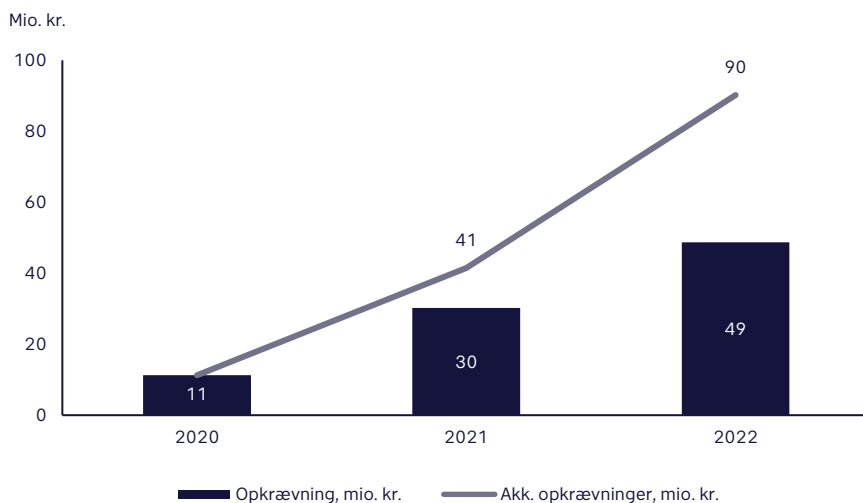
Figur 11. Antal kontroller af borgernes indtægter via digitale arbejdsplatforme, 2020-2022

Anm.: Antal kontroller svarer til antal unikke kontroller. Er en udbyder fx reguleret for både skat og moms, tæller dette som to kontroller.
Kilde: Skattestyrelsen.

Skattestyrelsens kontroller har resulteret i skatteopkrævninger for godt 90 mio. kr. til borgere med indtægter via digitale arbejdsplatforme fra 2020 til 2022. Alene det seneste år har indsatsen ført til en ekstra opkrævning for knap 49 mio. kr., eller det der svarer til omkring 54 pct. af de samlede opkrævninger.

Figur 12. Skatteopkrævninger på baggrund af kontrol med arbejdsplatforme, mio. kr.

Kilde: Skattestyrelsen.

Fra 2023 er virksomhederne bag digitale arbejdsplatforme forpligtede til at indsamle og indberette oplysninger til Skattestyrelsen om borgere på platformene. Det skal gøre det muligt at identificere de borgere, som har en indtægt ved at udleje deres faste ejendom eller transportmiddel, levere tjenesteydelser eller sælge varer til andre borgere via digitale platforme.

Det nye krav er en del af det nye EU-direktiv, det såkaldte DAC7, og er en del af en styrket indsats på skatteområdet blandt de europæiske lande. Med direktivet bliver det muligt for Skattestyrelsen at udveksle oplysninger med andre europæiske lande om danske borgere, som har en indtægt på en digital platform, *jf. boks 5*.

Kontrollen af borgerne, der tilbyder deres arbejdskraft via digitale platforme, er blot en af mange kontrolindsatser, som den tredje gruppe på arbejdsmarkedet bliver mødt af. Borgerne vil også kunne blive mødt af Skattestyrelsens øvrige kontrolarbejde.

Boks 5. Nye EU-regler for digitale platforme (DAC7)

Direktivet om administrativt skattesamarbejde (DAC) er en del af den styrkede indsats, som EU-landene i de senere år har gennemført for at modvirke skatteundgåelse og -unddragelse gennem en øget gennemsigtighed på skatteområdet.

De danske skatteregler indebærer allerede indberetning fra visse digitale platforme, men EU-direktivet medfører et endnu bredere anvendelsesområde, styrkede regler samt en øget udveksling af oplysninger mellem EU-landene.

Virksomhederne bag de digitale platforme skal i løbet af 2023 og 2024 opfylde en række nye pligter som følge af, at det nye EU-direktiv (DAC7) træder i kraft. Det drejer sig om virksomheder, hvor borgere via platformen kan:

- Udleje deres faste ejendom eller transportmidler
- Udbyde tjenesteydelser
- Sælge varer til andre borgere.

Direktivet forpligter virksomhederne bag de digitale platforme til at indhente og indberette identifikationsoplysninger om borgerne på platformen samt oplyse borgernes indtægter via platformene til Skattestyrelsen.

Skattestyrelsen har foruden at sende breve ud til virksomheder i målgruppen for det nye direktiv også en temaside om det nye direktiv på skat.dk/dac7, hvor virksomheder kan orientere sig om direktivet og få hjælp til at vurdere, om deres virksomhed er omfattet af pligten, samt hvordan platformen registreres til den nye pligt.

Målrettet vejledning til den tredje gruppe

Borgerne i den tredje gruppe har ofte mere komplicerede skatteforhold. Derfor kan det være svært at angive oplysningerne til Skattestyrelsen korrekt. Kontroller og analyser viser også, at denne gruppe ofte begår fejl i angivelsen af skatteoplysningerne.

Derfor følger Skattestyrelsen gruppen tæt og har målrettet vejledningen til den tredje gruppe. Det er blandt andet muligt at finde vejledning, der henvender sig til fx freelancere og foredragsholdere, influencere og e-sportsudøvere samt til personer med hobbyvirksomhed eller nye iværksættere, *jf. figur 13*.

Vejledningen skal hjælpe med at gøre den tredje gruppes mere komplicerede skatteforhold lettere at forstå, så gruppen oplyser deres indkomst korrekt og rammer rigtigt på skattebetalingen.

Figur 13. Skattestyrelsens vejledning til den tredje gruppe

Kilde: Skattestyrelsen.

I slutningen af 2022 lancerede Skattestyrelsen en særlig vejledningsindsats målrettet den tredje gruppe. Det er sket i samarbejde med brancheorganisationer og rådgiverorganisationer på arbejdsmarkedet.

Formålet er at nå den tredje gruppe igennem organisationerne og gøre dem opmærksomme på Skattestyrelsens eksisterende vejledning på skat.dk/freelancer. På vejledningssiden kan den tredje gruppe finde hjælp til skattereglerne, et overblik over fradrag samt hvem der skal oplyse indtægterne og hvor på forskuds- og årsopgørelsen, de skal oplyse indtægten fra beskæftigelsen.

Skattestyrelsen vil løbende målrette vejledningsindsatsen og brede vejledningen ud til nye former for beskæftigelse, som falder inden for den tredje gruppe. Det skal hjælpe flere borgere med komplicerede skatteforhold til at angive de rigtige skatteoplysninger og betale opkrævningerne til tiden.

